

////////////////////////////////////

MATERIALEN- INFORMATIESYSTEEM MATIS

Handleiding voor afvalverwerking / 18.05.2022

Versie 1.4.4

////////////////////////////////////

Opgelet! U vindt de meest recente handleiding steeds op de OVAM-website:
ovam.vlaanderen.be/matis.

Met het versienummer kan u nagaan of er een nieuwe versie beschikbaar is. De OVAM wijzigt de handleidingen bij onduidelijkheden of nieuwe ontwikkelingen in het MATIS webloket.

Schrijf u in voor de digitale MATIS nieuwsbrief via deze link en blijf op de hoogte van de laatste ontwikkelingen: [MATIS nieuwsbrief](#).

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:
<https://ovam.vlaanderen.be/>

* Prijswijzigingen voorbehouden.

smartlife ©

Deze studie werd uitgevoerd in het kader van het Smartlife project actie 'D3 – Software tool for monitoring municipal waste treatment in Flanders and abroad'. Het Smartlife project ontvangt steun van het LIFE programma van de Europese Unie.

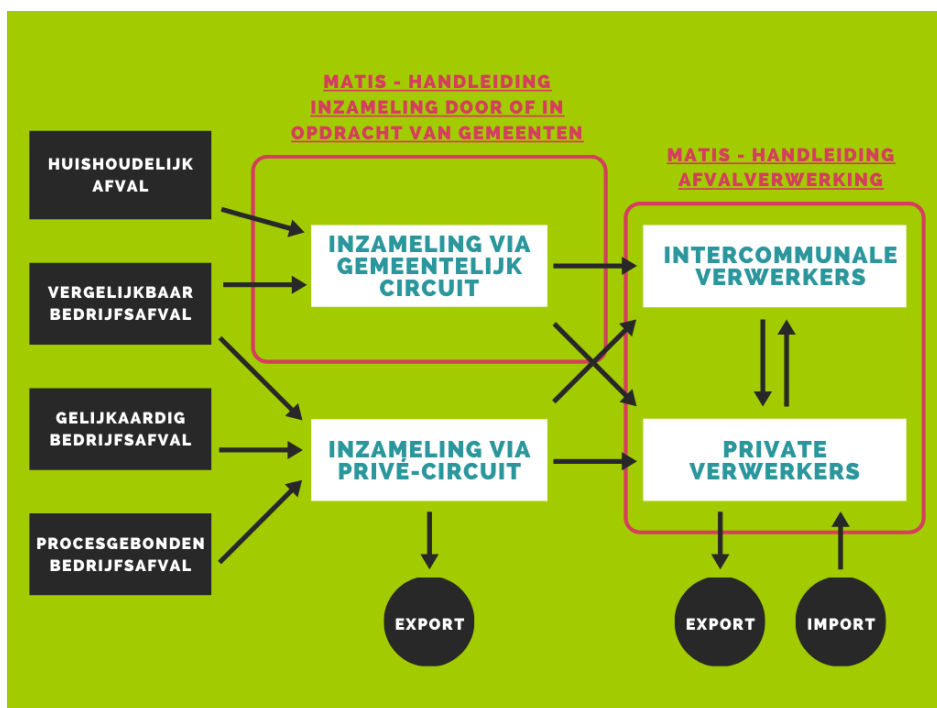
INHOUD

1	Scope van deze handleiding.....	4
2	Waarom MATIS?	5
3	Wie meldt welke gegevens?	6
4	Wanneer meldt u gegevens?	6
5	Inhoud van elke melding.....	7
5.1	Type melding	7
5.2	Tonnage	9
5.3	Identificatie	9
5.4	EURAL-code of materiaalcode	9
5.5	Omschrijving	10
5.6	Kwaliteit	10
5.7	Periode	10
5.8	Oorsprong en type oorsprong	11
	NIEUW: overgangmaatregel voor het gebruik van vestigingsnummers	11
5.9	Bestemming en type bestemming	13
5.10	IHM	14
5.11	R- of D-code & verwerkingswijze	15
5.12	Omschrijving verwerking	15
5.13	input in recyclage	16
5.14	Toepassingswijze	16
5.15	Vervoerswijze	17
6	Hoe meldt u gegevens?.....	18
6.1	Via het MATIS-webloket	18
6.1.1	Aanmelden in het MATIS webloket	18
6.1.2	Manueel gegevens over verwerking melden, corrigeren en verwijderen	19
6.1.3	Via CSV gegevens over verwerking melden en corrigeren	20
6.2	via de API (application programming interface)?	21
6.2.1	Aanmelden via de API	21
6.2.2	Beschikbare services	22
6.2.3	Via API gegevens over verwerking melden en corrigeren	22
6.2.4	Bestaande gegevens over verwerking verwijderen	26
6.3	Lijst van de mogelijke foutmeldingen via de API of in het foutenrapport bij het opladen van een CSV-bestand	27
7	Voorbeelden en specifieke situaties	29
7.1	Installaties voor vergisting, biogas en compostering	29
7.2	Interne stromen: enkele voorbeelden	30
8	Juridische basis.....	31
9	Meer informatie en vragen?	31
	Bijlage 1. Stroomschema type oorsprong/bestemming.....	32
	Bijlage 2. Europese definitie van input in de recyclagehandeling.....	34
	Bijlage 3. Belangrijkste wijzigingen sinds voorgaande versies	35

1 SCOPE VAN DEZE HANDLEIDING

Deze handleiding beschrijft hoe u in MATIS gegevens meldt over de in- en uitgaande afval- en materiaalstromen op verwerkingsites in het MATIS webloket op matis.ovam.be. MATIS is het “Materialen Informatie Systeem” van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM).

De handleiding is bedoeld voor alle **vestigingen met overslag en/of verwerking van afval**, zowel van private bedrijven als publieke instanties zoals afvalintercommunes.

De OVAM publiceert op de OVAM website een **lijst met vestigingen** die moeten rapporteren in MATIS over de inkomende en uitgaande stromen: ovam.vlaanderen.be/matis. Vestigingen die niet op de lijst staan, mogen vrijblijvend rapporteren in MATIS. Vanaf 2022 wordt de scope stelselmatig uitgebreid tot elke vestiging met een vergunning rubriek 2, i.e. vergund om afvalstoffen te verwerken en/of op te slaan, gegevens in MATIS meldt.

Voor de vestigingen op de lijst worden **alle inkomende en alle uitgaande stromen** gemeld. Deze stromen zijn de afvalstoffen en de grondstoffen. Het gaat dan om grondstoffen zoals gedefinieerd in het VLAREMA: bijproducten of materialen die het einde van de afvalfase hebben bereikt, overeenkomstig artikel 36, 37 of 39 van het Materialendecreet. Bij de afvalstoffen gaat het zowel om de afvalstoffen van afvalverwerking als de eigen afvalstoffen, bv. van personeel of onderhoud van machines.

Een aparte handleiding beschrijft de inzameling van huishoudelijk en vergelijkbaar bedrijfsafval in opdracht van of door de gemeenten. Hiervoor wordt u verwezen naar de “Handleiding - Afvalinzameling” op de OVAM website: ovam.vlaanderen.be/matis.

Gegevens over de inzameling van bedrijfsafvalstoffen door het privé-circuit worden door Valipac enkel aangeleverd op geaggregeerd niveau. Om het IMJV volledig te kunnen vervangen door MATIS, zijn ook de detailgegevens nodig en zal in 2022 een melding voor inzameling via het privé-circuit ontwikkeld worden in MATIS. Vanaf 2023 kunnen dan de gegevens over 2022 gemeld worden door deze inzamelaars. Er is momenteel nog geen handleiding voor het melden van deze gegevens..

2 WAAROM MATIS?

Het “Materialen Informatie Systeem” – MATIS – verzamelt niet alleen informatie over de productie van afvalstoffen, maar traceert deze afvalstoffen ook doorheen het recyclageproces en brengt uiteindelijk ook hun toepassing in nieuwe producten in kaart.

Anno 2021 zamelde de OVAM data in over de productie van afvalstoffen, teruggewonnen materialen en grondstoffen. Dit gebeurde via de *Online Afvalstoffen Enquête* over inzameling via het gemeentelijk circuit, via het *Integraal Milieujaarverslag (IMJV)* over bedrijfsafvalstoffen, via het *Monitoringsysteem voor een Duurzaam Oppervlaktedelfstoffenbeleid (MDO)* over de productie en de inzet van gerecycleerde mineralen, via de *Aangifte van de milieuheffingen, tarieven en capaciteiten* over verbrande en gestorte hoeveelheden, enz.

Deze data leveren om verschillende redenen niet meer wat de Vlaamse overheid nodig heeft om de circulaire transitie in Vlaanderen te ondersteunen en te monitoren. Met MATIS verzamelt de OVAM informatie over de afval- en materialenstromen binnen Vlaanderen voor verschillende doeleinden. De twee hoofddoeleinden zijn:

- de bestaande en nieuwe Europese **rapporteerverplichtingen** over afvalproductie en -verwerking;
- de nood aan digitale **afvaltracering** voor een efficiënte en effectieve handhaving in Vlaanderen.

Daarnaast zijn er nog drie andere belangrijke doeleinden voor MATIS:

- de **ondersteuning en monitoring van het Vlaams beleid**, zowel het afval- en materialenbeleid als de circulaire economie transitie, door onder andere marktproblemen opsporen;
- de **lasten verlagen** bij gemeenten, bedrijven en de Vlaamse overheid door de efficiëntie en de kwaliteit van de data-inzameling te verhogen. Enkel bedrijven actief in de afvalinzameling- en verwerking melden gegevens en dit zo veel mogelijk digitaal. De OVAM hanteert het “only once” principe: MATIS geeft invulling aan de nieuwe rapporteringen, vervangt verschillende bestaande rapportages of schaft ze af.
- **marktinformatie teruggeven aan bedrijven** met de nodige aandacht voor de vertrouwelijkheidsaspecten. Bedrijven en lokale besturen kunnen hun gegevens bevragen en zich benchmarken. Ze kunnen hun gegevens gebruiken om hun interne werking en circulariteit te verbeteren.

3 WIE MELDT WELKE GEGEVENS?

De OVAM publiceert een lijst met vestigingen die moeten rapporteren over afvalverwerking in MATIS. Vestigingen die niet op de lijst staan, mogen vrijblijvend rapporteren in MATIS. In die lijst zullen vestigingen opgenomen worden die minstens één van de volgende stromen ontvangen: gemengd afval, hout, metaal, organisch-biologisch afval, kunststoffen, papier/karton, textiel.

Op iets langere termijn meldt elke vestiging met een vergunning rubriek 2, i.e. vergund om afvalstoffen te verwerken en/of op te slaan, gegevens in MATIS.

Elke vestiging meldt alle inkomende en uitgaande afval- en materiaalstromen. Ook bepaalde interne stromen worden gemeld (zie paragraaf 5.1 Type melding en paragraaf 0 Interne stromen: enkele voorbeelden).

Een organisatie kan eventueel een private partner het mandaat geven om in zijn naam de meldingen te doen. Op de OVAM-website vindt u een handleiding over het geven/krijgen van een mandaat voor MATIS: ovam.vlaanderen.be/matis.

4 WANNEER MELDT U GEGEVENS?

Tegen 31 maart 2022 meldt u de gegevens over productiejaar 2020.

Tegen 31 maart 2022 meldt u de gegevens over productiejaar 2021.

Ten laatste op 31 mei 2022 meldt u de gegevens over kwartaal 1 (januari, februari en maart) 2022.

Ten laatste op 31 augustus 2022 meldt u de gegevens over kwartaal 2 (april, mei en juni) 2022.

Ten laatste op 30 november 2022 meldt u de gegevens over kwartaal 2 (juli, augustus en september) 2022.

Ten laatste op 28 februari 2023 meldt u de gegevens over kwartaal 2 (oktober, november en december) 2022.

De frequentie van de meldingen verhoogt naar een maandelijkse rapportering in 2023. U meldt dan de gegevens ten laatste twee maanden na het einde van de maand. Bv. de gegevens over januari 2023 tegen 31 maart 2023.

Voor productiejaar 2020 en 2021 mogen de meldingen jaartotalen zijn.

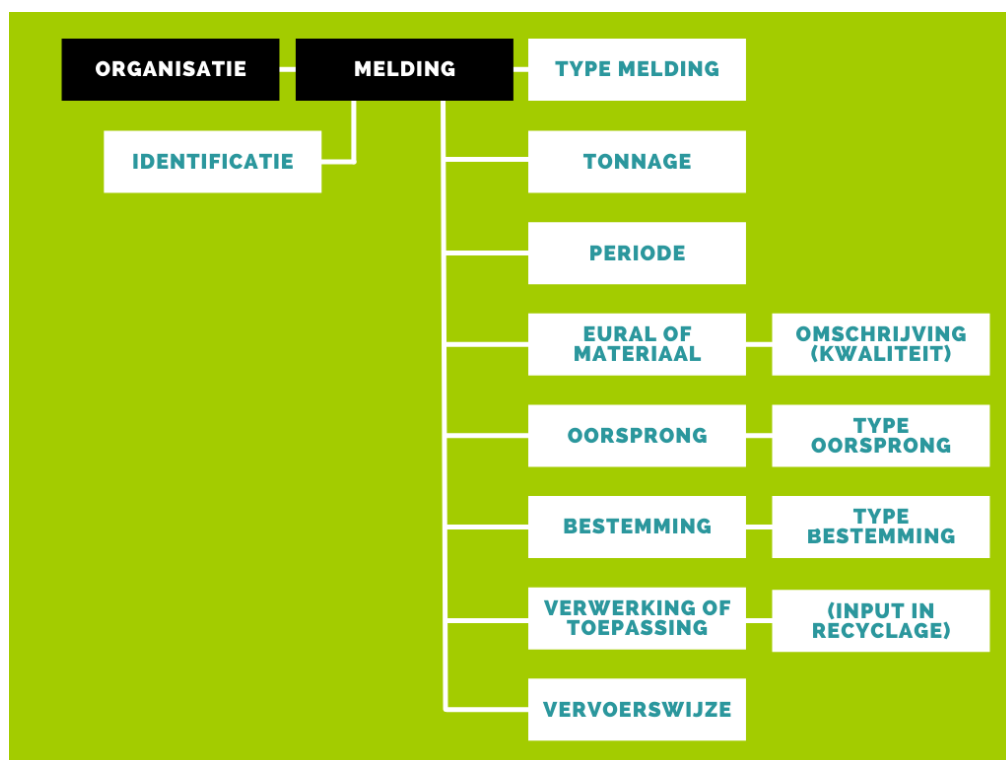
Vanaf de rapportering over 2022 moeten de meldingen minstens kwartaaltotalen zijn, geen jaartotalen.

Vanaf de rapportering over 2023 moeten de meldingen minstens maantotalen zijn, geen kwartaal- of jaartotalen.

Meer gedetailleerde meldingen, bv. per maand, per dag of per individueel transport, zijn ook steeds mogelijk, zoals beschreven in hoofdstuk 5.7. Bv. dagtotalen voor de gegevens over 2020.

5 INHOUD VAN ELKE MELDING

Hieronder volgt een overzicht van de inhoud van elke melding door een organisatie in het MATIS webloket. In het algemeen beschrijft één melding: het type melding, de hoeveelheid afval, een identificatie van de melding, een omschrijving van het afval, de periode, de oorsprong, de eerstvolgende bestemming, de verwerking en de vervoerswijze. Indien van toepassing wordt ook de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar (IHM) gevraagd.

5.1 TYPE MELDING

Er zijn 3 verschillende types melding in MATIS mogelijk: inkomende stromen (IN), uitgaande stromen (UIT) en interne stromen (INTERN).

Inkomende stromen (IN): betreffen de gegevens van het register van verwerkte afvalstromen (zie Vlarema art. 7.2.1.4). De oorsprong is de locatie waar het afval vandaan komt, bv. de Belgische vestiging van uw klant. De bestemming voor een 'IN'-melding is uw eigen vestiging waar het afval toekomt.

Uitgaande stromen (UIT): betreffen de gegevens van het register van geproduceerde afvalstromen (Vlarema art 7.2.1.1) en het register van geproduceerde grondstoffen (Vlarema art. 7.2.2.2). De oorsprong is voor een 'UIT'-melding uw eigen vestiging waar het afval vertrekt. De bestemming voor een 'UIT'-melding is de plaats waar het afval naartoe gaat, bv. de Belgische vestiging van de ontvanger.

Er is dus geen koppeling nodig tussen de oorsprong van uw inkomende stromen en de bestemming van uw uitgaande stromen. Als u bijvoorbeeld restafval ontvangt van locatie A en B voor op- en overslag, en u voert restafval af naar locatie X en Y, dan heeft u 4 meldingen.

- Type melding IN met oorsprong A, verwerkingswijze op- en overslag en bestemming het eigen vestiging;
- Type melding IN met oorsprong B, verwerkingswijze op- en overslag en bestemming het eigen vestiging;
- Type melding UIT met oorsprong het eigen vestiging en bestemming X;
- Type melding UIT met oorsprong het eigen vestiging en bestemming Y.

De koppeling tussen A en X, B en X, A en Y, B en Y moet u niet maken:

Interne stromen (INTERN): betreffen de gegevens van afvalstromen die op de vestiging zelf werden geproduceerd en nadien verwerkt zijn door ze te verbranden, te storten of als input in een recyclagehandeling op dezelfde vestiging. Dit is het equivalent van wat bij de afvalmelding in het IMJV benoemd werd als "verwerking binnen het bedrijf". Deze stromen maken ook deel uit van het register van verwerkte afvalstromen (zie Vlarema art. 7.2.1.4).

Er zijn 2 situaties waar het type 'interne stromen' van toepassing is:

- Bedrijven waarvan **afvalverwerking niet de hoofdactiviteit** is, maar die wel een rubriek 2-vergunning (voor afvalverwerking) hebben en die **eigen afvalstoffen verwerken** in die rubriek 2-installatie.
Bijvoorbeeld: eigen houtafval dat ter plaatse op de vestiging verbrand wordt. Deze hoeveelheid houtafval wordt dan gemeld met type melding 'INTERN' en verwerkingswijze 'verbranden met energierecuperatie'.
- Bij bedrijven met **hoofdactiviteit afvalverwerking** die beschikken over meer dan 1 vergunde verwerking waar een afvalstroom van het ene type verwerking naar een ander type verwerking (ofwel verbranding ofwel storten ofwel input in de recyclagehandeling) op dezelfde vestiging gaat. De input in de recyclagehandeling is het rekenpunt voor de berekening van de gerecycleerde hoeveelheid volgens de Europese regelgeving. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van dit recyclagepunt per afvaltype zoals het bepaald werd in het Europese uitvoeringsbesluit 2019/1004.
Bijvoorbeeld: één vestiging waar er zowel een verbrandingsoven als een stortplaats is en de bodemassen van de verbrandingsoven worden gestort op de stortplaats. Deze hoeveelheid bodemassen wordt dan gemeld met type melding 'INTERN' en verwerkingswijze 'storten'.
Een ander voorbeeld is een vestiging waar afvalstoffen eerst gesorteerd worden of een andere voorbehandeling krijgen, waarna het uitgesorteerd afval als input in de recyclagehandeling gebruikt wordt op dezelfde vestiging. Deze uitgesorteerde hoeveelheid wordt dan gemeld met type melding 'INTERN' en verwerkingswijze 'recyclage'.

In paragraaf 0 Interne stromen: enkele voorbeelden vindt u meer toelichting hierover.

5.2 TONNAGE

U bent verplicht om voor elke melding een **gewicht** op te geven in **ton**. Het gewicht heeft steeds betrekking op de inkomende of uitgaande stromen tijdens de vermelde periode.

U kan het gewicht melden maximaal 6 cijfers (0,000001 ton) na de komma.

5.3 IDENTIFICATIE

U bent verplicht om voor elke melding een **unieke identificatie** mee te geven. Met elke melding bedoelen we elke record of rij in het datasjabloon. Deze alfanumerieke code (combinatie van letters en numerieke karakters) mag u zelf kiezen maar moet uniek zijn per melding en per periode. Het is mogelijk dat een andere onderneming dezelfde identificatie gebruikt.

Een unieke identificatie maakt eenduidige foutmelding mogelijk wanneer meldingen niet opgeladen kunnen worden. Een unieke identificatie maakt ook een eenduidige correctie van een melding mogelijk.

Voorbeelden zijn:

- jaar-maand-nummer (bv. 2020-03-000001, 2020-03-000002 ...)
- technische sleutel zoals een UUID (bv. 609edc7a-b87c-11eb-8529-0242ac130003)

5.4 EURAL-CODE OF MATERIAALCODE

U bent verplicht om ofwel de **EURAL-code** (voor afvalstoffen) ofwel de **materiaalcode** (voor grondstoffen) mee te geven in uw melding:

- De EURAL-code bestaat uit 6 cijfers. Indien de EURAL-code in de database van de melder staat opgeslagen als een 5-cijferige code, wordt gevraagd een voorloopnul toe te voegen (bv. 020103). Het is mogelijk om EURAL-codes met óf zonder spaties, sterretjes of puntjes op te laden (bv. 01 03 04*).
- De materiaalcode is van het type M00.00, dus een M gevolgd door 4 cijfers, gescheiden door een punt na het tweede cijfer.

De lijst met mogelijke EURAL-codes vindt u in bijlage 2 van de Europese Afvalstoffenlijst - EURAL Handleiding op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be/eur-al-handleiding-en-aur-al-wizard.

De [lijst met materiaalcodes](https://ovam.vlaanderen.be/grondstofverklaringen-wanneer-en-hoe) vindt u ook op OVAM-website: ovam.vlaanderen.be/grondstofverklaringen-wanneer-en-hoe. Daarnaast kunnen ook de volgende materiaalcodes gebruikt worden:

- M08.01 grondstoffen uit de voedingsindustrie voor rechtstreeks gebruik als diervoeding: de afnemer (veehouder), gebruikt de reststroom als voeder voor zijn dieren, al dan niet tegen een vergoeding. Indien nog een bewerking nodig is bij een verwerker om er diervoeding van te maken (zoals ontpakken, snijden, mengen, verhitten ...) moet een EURAL-code gebruikt worden (met verwerkingswijze 'recycleren').

- M08.02 grondstoffen uit de voedingsindustrie voor de biochemie: voor gebruik in cosmetica, farmaceutica, bio-plastics, etherische oliën ... Niet voor gebruik in de voedingsketen.
- M08.03 voedingsmiddelen die geschonken worden voor humane consumptie: schenkingen voor menselijke consumptie aan bijvoorbeeld (sociale) organisaties, bijvoorbeeld producten die bijna de houdbaarheidsdatum overschrijden.

5.5 OMSCHRIJVING

U bent verplicht om, bovenop de EURAL- of materiaalcode, een **beschrijving** te geven van de afvalstof of het materiaal. Dit is vergelijkbaar met de bevraging in het IMJV.

5.6 KWALITEIT

Dit optioneel veld dient om een beschrijving te geven in functie van de kwaliteit van het materiaal voor verdere verwerking. Op basis van voortschrijdend inzicht is het mogelijk dat de OVAM hier op termijn concretere richtlijnen kan geven over de informatie die hier nodig is. Gelieve hier informatie op te nemen over de kwaliteit van het materiaal, die voor u of uw partners relevant is.

Enkele voorbeelden: papier karton verhouding 70/30, gemengd schroot, zuiver koperschroot ...

Als deze informatie opgenomen is bij de omschrijving (zie paragraaf 5.5) is het niet nodig dezelfde info opnieuw te vermelden.

5.7 PERIODE

U bent verplicht om voor elke melding een **periode** op te geven. Deze betreft de periode (jaar, kwartaal, maand of dag) waarbinnen het afval aankomt of vertrekt op de vestiging (moment van weging).

Voor de productiejaar 2020 en 2021 mogen de meldingen jaartotalen zijn (hoeveelheden gesommeerd voor een jaar). Voor productiejaar 2022 mogen de meldingen kwartaaltotalen zijn, maar geen jaartotalen. Voor productiejaar 2023 mogen de meldingen maandtotalen zijn, maar geen kwartaal- of jaartotalen. Meer gedetailleerde meldingen, zoals maandtotalen, dagtotalen of de datum van een individueel transport, zijn ook steeds mogelijk.

U bent ook verplicht om de **eenheid voor de periode** op te geven. De mogelijke waarden zijn:

Eenheid periode	Betekenis	Formaat periode
Jaar	Melding voor een bepaald jaar	JJJ
Kwartaal	Melding voor een bepaald kwartaal	JJJ-Q1 t.e.m. JJJ-Q4
Maand	Melding voor een bepaalde maand	JJJ-MM
Dag	Melding voor een bepaalde dag of transport	JJJ-MM-DD

5.8 OORSPRONG EN TYPE OORSPRONG

U bent verplicht om voor elke melding de **oorsprong** en het **type oorsprong** op te geven.

De 'oorsprong' gaat over de locatie waar het afval vandaan komt. Het gaat steeds om de laatste locatie waar het afval geweest is voor het op uw vestiging toekwam.

Er zijn verschillende types oorsprong mogelijk en afhankelijk daarvan, zijn bepaalde gegevens verplicht. Bij de informatie over de oorsprong wordt daarom ook een 'type oorsprong' gevraagd. De mogelijke types oorsprong zijn: Belgische vestiging, buitenlandse vestiging, trader, inzamelronde, werf of geen onderneming. Het stroomschema in Bijlage 1 maakt u wegwijs in de verschillende types.

De oorsprong van een inkomende stroom (type melding IN) is de locatie van uw klant of partner waar de stroom vandaan komt. De oorsprong voor een uitgaande stroom, die uw vestiging dus verlaat (type melding UIT), is steeds uw eigen vestiging met als type oorsprong 'Belgische vestiging'.

- **Belgische vestiging:** als de oorsprong een Belgische vestiging is, geeft u vanaf 2023 daarvan minstens het vestigingsnummer. Naam, adres en BTW-nummer kunnen dan ingevuld worden, maar zijn niet verplicht.
 - ▶ Als het een uitgaande stroom is, geeft u uw eigen vestigingsnummer als oorsprong.
 - ▶ Voor een inkomende stroom (1-op-1 transport) is de oorsprong de plaats waar het transport vertrokken is. Dit is meestal de 'afvalstoffenproducent' in het afvalregister. Dan wordt een vestigingsnummer doorgegeven.
 - ▶ Voor een stroom die intern verwerkt wordt, zijn oorsprong en bestemming hetzelfde en wordt telkens het eigen vestigingsnummer opgenomen.

NIEUW: overgangsmaatregel voor het gebruik van vestigingsnummers

Het is niet eenvoudig voor bedrijven om vestigingsnummers van hun leveranciers/klanten te bekomen. Daarom beslist de OVAM om een overgangsperiode toe te kennen voor de verplichting van vestigingsnummers.

Voor de meldingen over 2020, 2021 en 2022 bent u niet meer verplicht om een vestigingsnummer op te geven in de volgende gevallen:

- De oorsprong van een inkomende stroom is een Belgische vestiging. U blijft wel verplicht om uw eigen vestigingsnummer in te vullen als bestemming bij een inkomende stroom.
- De bestemming van een uitgaande stroom is een Belgische vestiging. U blijft wel verplicht om uw eigen vestigingsnummer in te vullen als oorsprong bij een uitgaande stroom.

Voor buitenlandse bedrijven is sowieso geen vestigingsnummer verplicht.

Indien u geen vestigingsnummer doorgeeft, bent u wel verplicht om het BTW-nummer van de leverancier/klant, naam én het adres van de oorsprong/bestemming door te geven.

Deze **overgangperiode eindigt in 2023** (meldingen over 2023). De OVAM raadt u dus ten zeerste aan om de vestigingsnummers van uw leveranciers/klanten nu al te registreren.

- **Buitenlandse vestiging:** Als de oorsprong een vestiging in het buitenland is, worden naam en adres doorgegeven en het buitenlands BTW-nummer. Voor vestigingen buiten de Europese Unie, zonder BTW-nummer, geeft u als BTW-nummer tenminste de 2-letterig landcode (ISO-norm) op aangevuld met 'nvt', bijvoorbeeld USnvt.
- **Trader:** Als u van een Belgische of buitenlandse trader (handelaar of makelaar van afvalstoffen) een afvalstof ontvangt en de werkelijke oorsprong niet kent, geeft u minstens het BTW-nummer van de trader. Als de trader voorkomt in het [Register van de geregistreerde en geschorste inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars](#), is het niet nodig naam en adres van de trader in te vullen. Bij traders die niet opgenomen zijn in dit register, moeten naam en adres van de trader wel ingevuld worden. Wanneer u de werkelijke oorsprong kent, geeft u deze locatie op en gebruikt u een ander type oorsprong, niet het type 'trader'.
- **Inzamelronde:** Voor een inzamelronde is de oorsprong de IHM die de inzamelronde organiseerde. Dan wordt het BTW-nummer van de IHM doorgegeven. U kan een IHM enkel identificeren met een BTW-nummer dat is opgenomen in het [Register van de geregistreerde en geschorste inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars](#).
De inzamelronde is in de eerste plaats bedoeld voor inzamelrondes bij bedrijven, waarbij bv. rolcontainers leeg gemaakt worden bij verschillende bedrijven en die samen aangebracht worden bij een verwerker. Bv. inzamelronde bedrijfsrestafval dat bij een verbrandingsoven binnenkomt.
Het oorsprong type 'inzamelronde' geldt ook bij inzamelrondes van huishoudelijk afval, bv. huis-aan-huis, bij ondergrondse sorteerstraten, via mobiele of pop-up recyclageparken, of brengpunten waarvoor er geen vestigingsnummer is.
- **Werf:** Voor afvalstoffen die van een werf komen, wordt het adres van de werf doorgegeven en het BTW-nummer en de naam van de klant/opdrachtgever (bv. de aannemer). Voor een werf is het mogelijk dat er nog geen huisnummer of straatnaam is. Geef dan als huisnummer of straatnaam de waarde 'nvt' of 'zn', en gebruik dan de 'adresuitbreiding' voor verduidelijking. Het type 'werf' mag u ook gebruiken voor afvalstoffen die ontstaan zijn op een kaai zonder vestigingsnummer.
- **Geen onderneming:** Als de oorsprong een producent zonder BTW-nummer is, worden naam en adres doorgegeven (verplichte velden). Ook de gegevens van particulieren kunnen met type oorsprong 'Geen onderneming' opgenomen worden, als u naam en adres per particulier wenst op te geven.

- **Particulier:** Als u het afval ontvangt van particulieren of burgers, niet van bedrijven, dan is geen naam of adres nodig. U kan dus sommeren voor alle particuliere klanten samen.

Het **adres** bestaat uit aparte velden voor straat, huisnummer en busnummer, adresuitbreiding (bv. industriezone of beschrijving van locatie van een werf), postcode, gemeente en land.

Indien u het **vestigingsnummer** of het **BTW-nummer** niet kent, kan u het

- opvragen bij het bedrijf zelf;
- opzoeken in de [Kruispuntbank voor Ondernemingen](#);
- opzoeken in het [Register van de geregistreeerde en geschorste inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars](#) (enkel BTW-nummers van traders/IHM)

De OVAM biedt momenteel ondersteuning bij de identificatie aan de hand van de vestigingsnummers. U kan bij de OVAM een lijst opvragen met de koppeling tussen CBB-nummer, OVAM-nummer/volnummer en vestigingsnummer via het [MATIS contactformulier](#).

Een Belgisch BTW-nummer bestaat uit de landcode 'BE' met daarachter een nul en nog 9 cijfers (10 cijfers in totaal). Deze 10 cijfers zonder "BE" ervoor vormen het ondernemingsnummer. U mag streepjes, spaties of puntjes gebruiken in MATIS, maar het mag ook zonder. Bv. BE0123456789 of BE-0123.456.789. Binnen de EU beginnen BTW-nummers steeds met 2 letters (de landcode) en afhankelijk van het land een bepaald aantal cijfers. Buiten de EU zijn hierover geen internationale afspraken.

5.9 BESTEMMING EN TYPE BESTEMMING

Bij de 'bestemming' wordt informatie gegeven over de **eerstvolgende bestemmingslocatie** waar het afval of materiaal naartoe gaat. Dit is meestal de bestemming op het identificatieformulier. Ook voor de bestemming zijn verschillende types mogelijk: Belgische vestiging, buitenlandse vestiging, trader. Voor grondstoffen (meldingen met een materiaalcode) zijn daarnaast nog de volgende types bestemming mogelijk: werf, geen onderneming, dispers gebruik. Het stroomschema in Bijlage 1 maakt u wegwijs in de verschillende types.

De bestemming voor een inkomende stroom (type melding IN) is uw eigen vestiging met als type bestemming 'Belgische vestiging'. De bestemming voor een uitgaande stroom, die uw vestiging dus verlaat (type melding UIT), is de locatie van uw klant of partner waar de stroom naartoe gaat.

- **Belgische vestiging:** U geeft dan een vestigingsnummer vanaf 2023. Naam, adres en BTW-nummer kunnen ingevuld worden, maar zijn niet verplicht. Voor de meldingen over 2020, 2021 en 2022: lees ook de kader op "NIEUW: overgangsmaatregel voor het gebruik van vestigingsnummers" onder paragraaf 5.8.
 - ▶ Als het een inkomende stroom is, geeft u hier het eigen vestigingsnummer.
 - ▶ Voor een uitgaande stroom (1-op-1 transport) is de bestemming de eerstvolgende bestemming waar het transport naar toe is gegaan. Dan wordt een vestigingsnummer doorgegeven.
 - ▶ Voor een interne stroom zijn oorsprong en bestemming hetzelfde en wordt telkens het eigen vestigingsnummer opgenomen.

- **Buitenlandse vestiging:** Als de eerstvolgende bestemming in het buitenland gelegen is, worden naam en adres doorgegeven en het buitenlands BTW-nummer. Voor vestigingen buiten de Europese Unie, zonder BTW-nummer, geeft u als BTW-nummer tenminste de 2-letterig landcode (ISO-norm) op aangevuld met 'nvt', bijvoorbeeld USnvt.
- **Trader:** Als een Belgische of buitenlandse trader (handelaar of makelaar van afvalstoffen) de afvalstof ophaalt en de werkelijke bestemming is niet gekend, wordt minstens het BTW-nummer van de trader doorgegeven. De trader moet voorkomen in het [Register van de geregistreerde en geschorste inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars](#). Wanneer u de werkelijke bestemming kent, geeft u deze locatie op en gebruikt u een ander type bestemming.
- **Werf:** Enkel bij de afvoer van grondstoffen (melding met een materiaalcode) is het mogelijk dat de bestemming een werf is. Dan wordt het adres van de werf doorgegeven en het BTW-nummer en de naam van de klant/opdrachtgever van de werken (bv. de aannemer). Voor een werf is het mogelijk dat er nog geen huisnummer of straatnaam is. Geef dan als huisnummer of straatnaam de waarde 'nvt' of 'zn', en gebruik dan de 'adresuitbreiding' voor verduidelijking.
- **Dispers gebruik:** Enkel bij de afvoer van grondstoffen (melding met een materiaalcode) is het mogelijk dat die dispers toegepast worden. Zie ook paragraaf 5.14 Toepassingswijze. In dat geval vertrekt het afval naar meerdere locaties of bijvoorbeeld naar verschillende particulieren, maar niet naar een werf. Bij dispers gebruik is het niet verplicht om een adres, vestigingsnummer of BTW-nummer door te geven.
- **Geen onderneming:** Enkel bij de afvoer van grondstoffen (melding met een materiaalcode) is het mogelijk dat de bestemming een bedrijf zonder BTW-nummer is. Dan worden naam en adres doorgegeven. Ook de gegevens van particulieren kunnen met type oorsprong 'Geen onderneming' opgenomen worden, als u naam en adres per particulier wenst op te geven.
- **Particulier:** Als een grondstof (bijvoorbeeld compost) afgevoerd wordt naar particulieren of burgers, dan is geen naam of adres nodig. U kan dus sommeren voor alle particuliere klanten samen.

5.10 IHM

Indien van toepassing geeft u de **inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar (IHM)** op die betrokken is bij het afvaltransport. Als er geen tussenkomst is van een IHM'er, kan u dit veld leeglaten.

Als het type oorsprong 'inzamelronde' is, wordt als oorsprong ook het BTW-nummer van de IHM opgegeven.

U identificeert de Belgische IHM aan de hand van een Belgisch BTW-nummer. Een buitenlandse IHM identificeert u met het buitenlands BTW-nummer. Indien u het BTW-nummer van de IHM niet kent, kan u dit opvragen bij uw IHM, opzoeken in de [Kruispuntbank voor Ondernemingen](#) of het [Register van de geregistreerde en geschorste inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars](#).

5.11 R- OF D-CODE & VERWERKINGSWIJZE

Voor afvalstoffen (meldingen met een EURAL-code) wordt de **verwerkingswijze** bevestigd, zoals in het IMJV. Er wordt ook naar de **R- of D code** gevraagd. Deze twee indelingen zijn vaak een aanvulling op elkaar.

R- of D-code en verwerkingswijze moeten **niet** ingevuld worden voor uitgaande stromen die naar een Belgische vestiging gaan.

R- of D-code én verwerkingswijze zijn wel verplicht in te vullen voor:

- **Inkomende afvalstromen:** het gaat dan om de verwerking of op- en overslag die op uw bedrijf gebeurt. Ook inkomende stromen die van een andere vestiging komen van dezelfde onderneming worden apart gemeld en krijgen een R- of D-code.
- **Interne afvalstromen.** Bij interne stromen geeft u de R- of D-code voor de verwerking die u er op toepast. Bijvoorbeeld bij de melding van eigen chemisch afval dat op dezelfde vestiging verbrand wordt met energierecuperatie wordt R1 opgegeven.
- **Uitgaande afvalstromen met een bestemming buiten Vlaanderen.** Het gaat dan om de verwerking die op de bestemming buiten Vlaanderen gebeurt.

Voor de R- of D-code geeft u de hoofdhandeling op, dus slechts één R- of D-code. Een lijst met de R- en D-codes vindt u hier: ovam.vlaanderen.be/r-d-codes.

De mogelijke verwerkingswijzen zijn:

- storten
- verbranden met energierecuperatie
- andere afvalverbranding
- sorteren
- andere voorbehandeling
- composteren vergisten
- recyclage
- hergebruik
- op- en overslag

De verwerkingswijze **recyclage** mag enkel gebruikt worden voor de input in de recyclagehandeling zoals opgenomen in bijlage 2.

5.12 OMSCHRIJVING VERWERKING

Dit is een vrijblijvend tekstveld om verdere duiding te geven bij de verwerkingswijze of om aan te geven dat een combinatie van verwerkingswijzen toegepast wordt (bv. 'sorteren, verhakselen en zeven').

5.13 INPUT IN RECYCLAGE

Dit veld is enkel van toepassing voor bedrijven met input in de recyclagehandeling, die de laatste schakel zijn in de afvalverwerking. Dit is een vrij tekstveld.

Composterings- en vergistingsinstallaties vermelden in het veld de tekst 'Residu' voor afvalstromen die niet meegerekend kunnen worden als gerecycleerd materiaal. Het gaat dan bijvoorbeeld om het restafval van de zeefbocht bij vergisters, metalen die uit het afval gehaald worden, de zeefoverloop bij composteringsinstallaties, materiaal van ontpakking, enz. Het gaat niet om afvalstoffen van personeel, administratie, onderhoud van machines, gebouwen of verbouwingen, enz.

Mogelijk wordt hier op termijn nog gevraagd om bepaalde informatie op te nemen. Dit wordt dan op maat gecommuniceerd met die specifieke groep van bedrijven.

5.14 TOEPASSINGSWIJZE

De toepassingswijze is enkel verplicht voor grondstoffen (meldingen met een materiaalcode). Bij grondstoffen is de R- of D-code, verwerkingswijze of omschrijving van verwerkingswijze niet van toepassing.

De mogelijke opties zijn:

- **Gebruik als brandstof:** Bij de bestemming van het materiaal worden dan de gegevens van de inrichting waar het gebruikt wordt als brandstof opgenomen.
- **Ander gebruik in ingedeelde inrichting:** Bij de bestemming van het materiaal worden dan de gegevens van die ingedeelde inrichting opgenomen.
- **Dispers gebruik:** Indien de grondstof wordt aangewend in een niet ingedeelde inrichting. De grondstof zal in de meeste gevallen aangewend worden op verschillende plaatsen. Bijvoorbeeld compost bij verschillende particulieren, landbouwbedrijven of gerecycleerde puingranulaten op verschillende werven.

De definitie van een 'ingedeelde inrichting' is een inrichting die als hinderlijke inrichting kan beschouwd worden volgens bijlage 1 van Vlarem I. Dit zijn bedrijven met een rubriek 1 tot 62 vergunning, dus o.a. voor afval, elektriciteit, chemie, voeding ...

Als de toepassingswijze 'dispers gebruik' is, zal het type bestemming ook 'dispers gebruik' zijn. Zie paragraaf 5.9 Bestemming en type bestemming.

5.15 VERVOERSWIJZE

U bent verplicht om voor elke melding de vervoerswijze te specificeren. Het vervoer beschrijft op welke wijze de afvalstoffen vervoerd worden van de oorsprong naar de bestemming.

U mag maar één vervoerswijze aanduiden. Mogelijke waarden zijn:

- Waterweg
- Spoorweg
- Luchtvaart
- Pijpleiding
- Wegvervoer
- Niet openbare weg

Met vervoerswijze '**Niet openbare weg**' wordt het vervoer bedoeld tussen bedrijven maar niet over de openbare weg. Bijvoorbeeld over privéterrein tussen bedrijven die dicht bij elkaar liggen.

Indien het afval via een opeenvolging van **verschillende vervoerswijzen** werd vervoerd, dan neemt u de vervoerswijze die het hoogste staat in de opsomming hierboven. Als bijvoorbeeld een traject gevolgd wordt vrachtwagen – binnenschip – trein – vrachtwagen, dan geeft u 'waterweg' op.

6 HOE MELDT U GEGEVENS?

U kan manueel gegevens melden in het webloket, of door een gegevensbestand op te laden (CSV-bestand), of geautomatiseerd via een API-koppeling (machine-machine interactie).

6.1 VIA HET MATIS-WEBLOKET

6.1.1 Aanmelden in het MATIS webloket

U vindt het online webloket van MATIS terug op de volgende webpagina: matis.ovam.be. Op de landingspagina staat beschreven hoe u zich kan aanmelden namens uw onderneming of organisatie.

Vooraleer u aan de slag kunt, moet u zich éénmalig registreren:

- **Belgische onderneming:** Ga binnen uw onderneming op zoek naar de lokale beheerder van uw onderneming voor het online platform Gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid. Als u de lokale beheerder van het Gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid niet kent in, kan u hiervoor naar de infolijn bellen op nummer 1700. Zij zullen u verder helpen. Vraag aan uw lokale beheerder om u het gebruikersrecht "OVAM Gebruiker" met als context "MATIS melder" toe te kennen. Meer informatie in de [Handleiding registratie](#) op de OVAM website: ovam.vlaanderen.be/matis.

Ook buitenlandse medewerkers van Belgische ondernemingen registreren zich via het Gebruikersbeheer van de Vlaamse overheid. Als u geen Belgische elektronische identiteitskaart heeft, geven [digitale sleutels](#) of [federale tokens](#) u toegang tot de online overheidsdiensten van de Vlaamse overheid.

- **Buitenlandse onderneming:** Indien u zich wil aanmelden namens een buitenlandse onderneming, moet u zich registreren in het OVAM-gebruikersbeheer. Op de landingspagina van het OVAM-gebruikersbeheer vindt u een gebruikershandleiding terug: <https://services.ovam.be/sso/>.

Bij het registreren van de eerste gebruiker van uw onderneming zal er om een autorisatiecode gevraagd worden. Deze wordt u toegestuurd via een papieren procedure (brief naar de onderneming) om te garanderen dat u door uw onderneming gemachtigd bent om het MATIS webloket te gebruiken. Reken dus enkele weken extra hiervoor. De eerste gebruiker is ook de verantwoordelijke voor uw onderneming. Deze persoon kan medewerkers toevoegen en de rechten verdelen binnen de organisatie. Om toegang te krijgen tot MATIS, moet een medewerker de rol Melder hebben voor de toepassing MATIS:

6.1.2 Manueel gegevens over verwerking melden, corrigeren en verwijderen

Nieuwe gegevens over verwerking melden

Nadat u zich heeft aangemeld op de MATIS webloket, kan u via 'Afvalverwerking – Nieuwe melding' een nieuwe melding manueel aanmaken. De toepassing geeft aan welke velden verplicht zijn. Indien in bepaalde velden de keuze van invoer beperkt is tot de elementen uit een codelijst zal de gebruikersinterface u hierin ondersteunen en geen andere waarden aanbieden.

Elders in deze handleiding vindt u een beschrijving van de afhankelijkheden tussen de verschillende velden en welke velden verplicht zijn. Ook hierbij ondersteunt de gebruikersinterface u door afhankelijk van bepaalde keuzes andere informatievelden aan te bieden. De beschrijving van deze afhankelijkheden en de specificaties van de verschillende data-velden kan u terugvinden in hoofdstuk 5 van deze handleiding en in het tabblad 'Toelichting' in het datasjabloon op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be/matis.

Gegevens over verwerking corrigeren of verwijderen

Nadat u zich heeft aangemeld op het MATIS webloket, en u kiest voor 'Afvalverwerking – Mijn meldingen', ziet u een lijst van bestaande meldingen voor uw organisatie. U kan in deze lijst filteren op de kolommen die voorzien zijn van een 'vergrootglas'.

U kan een bestaande melding **corrigeren** door in de lijst op een individuele melding te dubbelklikken en vervolgens op de knop 'Corrigeren' aan te klikken. Het detailscherm van de melding opent dan. U kan hierin alle velden wijzigen en de melding opnieuw opslaan.

U kan op dezelfde wijze meldingen **verwijderen** door in de op een melding te dubbelklikken en op de knop 'Verwijderen' te drukken. In de nabije toekomst zal het ook mogelijk zijn om meerdere rijen in één keer te selecteren en te verwijderen. Dit zal u de mogelijkheid bieden om eerst door middel van de filters op de kolommen in de lijst een selectie van meldingen te maken die u nadien in één beweging kan verwijderen.

De gegevens in de MATIS-databank worden logisch verwijderd. Dit betekent dat de gegevens niet meer getoond worden of in analyses gebruikt worden, maar dat er nog steeds een spoor van de initiële melding en de verwijdering in de databank aanwezig is. Dit om fraude of ongeoorloofd gebruik te kunnen opsporen.

Om fouten en misbruik te voorkomen bent u niet toegelaten om nog meldingen te corrigeren of verwijderen van een rapporteerperiode langer dan een jaar geleden. Deze controle zal ook in een volgende versie toegevoegd worden.

6.1.3 Via CSV gegevens over verwerking melden en corrigeren

Nieuwe gegevens over verwerking melden

Nadat u zich heeft aangemeld in het MATIS-webloket, kan u via 'Afvalverwerking – Importeer nieuwe melding' een CSV-bestand met meldingsgegevens opladen. U moet hierbij opletten dat u steeds een nieuwe identificatie gebruikt. De gegevens in het CSV-bestand worden bij het opladen automatisch verwerkt. U krijgt nadien een foutenrapport op het scherm. De types foutmeldingen die hierin kunnen voorkomen vindt u in de lijst in paragraaf 0 van deze handleiding.

U kan dit foutenrapport ook downloaden, waarbij u niet alleen het foutenrapport terugkrijgt, maar ook een CSV-bestand met de gefaalde meldingen uit uw originele CSV-bestand. De beschrijving van de foutmelding vindt u in de laatste kolom van dit bestand. U kan de gefaalde meldingen hierin aanpassen en het bestand opnieuw opladen via 'Afvalverwerking – Vul aan of corrigeer bestaande meldingen' om uw meldingen te vervolledigen. U hoeft hierbij de kolom met de foutmeldingen niet te verwijderen. Deze zal genegeerd worden bij het opladen.

BELANGRIJK: U geeft elke nieuwe melding een unieke 'identificatie' (paragraaf 5.3). Indien u **nieuwe gegevens wil melden** moet u steeds zorgen dat u gebruik maakt van een **identificatie die uw organisatie nog niet eerder gebruikte**. Indien u een bestaande identificatie gebruikt, zal u de gegevens die u eerder met deze identificatie melde overschrijven (zie volgende paragraaf 'Gegevens over verwerking corrigeren').

LET DUS OP ALS U BIJ DE MELDING VOOR EEN VOLGENDE RAPPORTEERPERIODE START VAN HET BESTAND DAT U VOOR DE VORIGE PERIODE GEBRUIKTE.

De OVAM stelt voor het opladen van een CSV-bestand een Excel-sjabloon ter beschikking waarmee u een CSV-bestand kan opmaken dat aan de nodige vormvereisten voldoet. Bij het invullen van het CSV-bestand moet u rekening houden met de vormvereisten die opgenomen zijn in hoofdstuk 5 van deze handleiding en in het tabblad 'Toelichting' in het datasjabloon. Hierin vindt u welke velden verplicht zijn, welke combinatie van velden verplicht of niet toegestaan zijn en de specifieke waarden die een veld mag aannemen. In het datasjabloon vindt u ook voorbeelden van een correcte input van gegevens in MATIS. U kan dit sjabloon terugvinden op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be/matis.

In het MATIS-webloket bent u verplicht om een CSV-bestand door puntkomma's gescheiden, op te laden. U kunt het ingevulde Excel-sjabloon of een ander Excel-werkblad met dezelfde structuur converteren naar het gewenste CSV-formaat. U doet dit door het Excel-bestand op te slaan in de CSV-indeling via 'Bestand > Opslaan als > CSV (gescheiden door lijstscheidingstekens)' of via 'Bestand > Exporteren > CSV (gescheiden door lijstscheidingstekens)'. Het maximale aantal meldingen per CSV-bestand is 25.000.

Gegevens over verwerking corrigeren

U kan correcties van bestaande meldingen ook doorgeven via een CSV-bestand. Hiervoor moet u een melding doorgeven met **exact dezelfde identificatie als de originele melding** (paragraaf 5.3). U kan de gecorrigeerde meldingen opladen via 'Afvalverwerking – Vul aan of corrigeer bestaande meldingen'.

U kan alle velden van een melding corrigeren, ook de rapporteerperiode, voor zo ver het meldingen betreft die betrekking hebben op een rapporteerperiode die niet langer als een jaar in het verleden ligt.

Bij het opmaken van het CSV-bestand voor een correctie houdt u eveneens rekening met de vormvereisten die opgenomen zijn in hoofdstuk 5 van deze handleiding en in het tabblad 'Toelichting bij de parameters' in het datasjabloon op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be/matis. Bij correcties zullen dezelfde validatie gebeuren als bij nieuwe meldingen.

Specifiek voor het corrigeren van meldingen is een specifieke functionaliteit beschikbaar. In de gebruikersinterface bestaat de mogelijkheid om in de lijst van meldingen voor uw organisatie te filteren op de kolommen die voorzien zijn van een vergrootglas. Vervolgens kan u via de knop 'CSV-downloaden' een CSV-bestand downloaden dat de gefilterde lijnen bevat. U kan in dit bestand de nodige wijzigingen doen en terug opladen.

Gegevens over verwerking verwijderen

Het verwijderen van gegevens via een CSV-bestand is niet toegelaten. U kan meldingen manueel verwijderen via de gebruikersinterface zoals beschreven in paragraaf 6.1.2.

6.2 VIA DE API (APPLICATION PROGRAMMING INTERFACE)

6.2.1 Aanmelden via de API

Indien uw organisatie gebruik wenst te maken van de mogelijkheid om de gegevens te melden via machine-machine-interactie maakt u gebruik van de API. U moet dan voorafgaand volgende stappen doorlopen:

- Neem contact op met de OVAM om aan te geven dat u gebruik wenst te maken van de API via het [MATIS contactformulier](#).
- U ontvangt een onboarding document ter ondertekening.
- Na ondertekening ontvangt u de nodige technische gegevens om de koppeling op te zetten. U krijgt een <client_id> en <client_secret> toegewezen waarmee u de REST API kan aanspreken.

Alle API calls, zijn beveiligd via een Keycloak server. Aan die Keycloak server moet u altijd eerst een access token opvragen en met dat access token kan u de gewenste API call uitvoeren. Het token blijft standaard 5 minuten geldig. Als u token vervallen is, krijgt u een "Unauthorized" foutmelding terug.

Dat access token is specifiek voor een bepaalde naam/paswoord combinatie. In Keycloak termen is dat 'client_id' en 'client_secret'. Elke derde partij die deze REST API wil aanspreken, krijgt een eigen <client_id> en <client_secret> toegewezen. De <client_secret> is een UUID van de vorm:

6fe75523-7240-4f30-98bf-964cb3c51f8e.

Er zijn twee omgevingen: een User Acceptance Test omgeving (UAT) en de productie omgeving. De <client_id> en <client_secret> zijn specifiek voor een gebruiker in een specifieke omgeving.

Het open eindpunt van de UAT Keycloak server is:

<https://login-uat.ovam.be/auth/realms/ovam/.well-known/openid-configuration>

Als u er naartoe surft of met een REST client applicatie een GET uitvoert op dat adres, krijgt u informatie over die Keycloak server te zien. Het belangrijkste is het adres waarop u het access token bij die Keycloak server moet aanvragen:

<https://login-uat.ovam.be/auth/realms/ovam/protocol/openid-connect/token>

Het open eindpunt van de productie Keycloak server is:

<https://login.ovam.be/auth/realms/ovam/.well-known/openid-configuration>

en het adres waarop u het access token aanvraagt:

<https://login.ovam.be/auth/realms/ovam/protocol/openid-connect/token>

De URL's van de UAT-omgeving en de productie-omgeving van de MATIS-toepassing zijn respectievelijk:

- matis-uat.ovam.be
- matis.ovam.be

6.2.2 Beschikbare services

Op dit moment is er een REST endpoint beschikbaar voor het aanmaken van nieuwe meldingen en het corrigeren van bestaande meldingen.

In de nabije toekomst wordt ook een REST endpoint voorzien voor het verwijderen van bestaande meldingen. De specificaties hiervoor zullen opgenomen worden in de technische specificaties.

Er wordt geen service voorzien voor het opvragen, filteren en zoeken naar bestaande meldingen.

6.2.3 Via API gegevens over verwerking melden en corrigeren

Om de integratie met andere IT-systemen te bevorderen, heeft u ook de mogelijkheid om meldingen op te laden via een rechtstreekse systeemkoppeling (API). Meldingen die op deze manier worden opgeladen in MATIS, kunnen ook via de gebruikersinterface geraadpleegd worden.

LET OP : de technische informatie op de [online Swagger-documentatie](#) primeert steeds over de in dit document opgenomen screenshots of voorbeelden. Doel van dit document is de functionele beschrijving van het proces.

Nieuwe meldingen doorsturen

Voor het uitvoeren en corrigeren van meldingen verwacht de OVAM dat u de REST API aanroept met een "request" (in JSON-formaat). De technische informatie waaraan het JSON-bestand moet voldoen is beschikbaar via de [online Swagger-documentatie](#).

In deze technische documentatie zal u zien dat in 1 "request" 1 of meer meldingen kunnen doorgegeven worden meldingen ([]-array symbolen in swagger documentatie).

Een "request" heeft een structuur, zoals in het onderstaande voorbeeld:

```
[
  {
    "referentie": "string",
    "identificatie": "string",
    "meldingType": "IN",
    "oorsprong": {
      "type": "INZAMELRONDE",
      "vestigingsnummer": "string",
      "btwNummer": "string",
      "naam": "string",
      "straat": "string",
      "huisnummer": "string",
      "uitbreiding": "string",
      "postcode": "string",
      "gemeente": "string",
      "land": "string",
      "commentaar": "string"
    },
    "bestemming": {
      "type": "BELGISCHE_VESTIGING",
      "vestigingsnummer": "string",
      "btwNummer": "string",
      "naam": "string",
      "straat": "string",
      "huisnummer": "string",
      "uitbreiding": "string",
      "postcode": "string",
      "gemeente": "string",
      "land": "string",
      "commentaar": "string"
    },
    "periode": {
      "eenheid": "JAAR",
      "waarde": "string"
    },
    "tonnage": "string",
    "materiaal": {
      "materiaalcode": "M00.00",
      "euralcode": "01 01 01",
      "omschrijving": "string",
      "kwaliteit": "string"
    }
  },
]
```

```
"ihm": {
  "btwNummer": "string"
},
"verwerking": {
  "rdCode": "D1",
  "wijze": "ANDERE_AFVALVERBRANDING",
  "omschrijving": "string",
  "inputInRecyclage": "string"
},
"vervoerswijze": "WATERWEG",
"toepassingswijze": "DISPERS_GEBRUIK"
}
```

API-respons op nieuwe meldingen

Hieronder beschrijven we kort welke mogelijke “respons”-berichten u kan verwachten, welke structuur ze aannemen en hoe de foutmeldingen erin zichtbaar zijn. Deze eerder functionele beschrijving is een aanvulling op de technische informatie op de [online Swagger-documentatie](#). De mogelijke foutmeldingen kan u terugvinden u in de lijst in paragraaf 0. We garanderen daarbij dat we backwards compatible blijven met vorige versies. Moest dit laatste niet langer het geval zijn zal de OVAM alle gebruikers tijdig inlichten.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Elke melding heeft een “identificatie” die de melder toekent. Deze identificatie is uniek voor elke melder.

Elke communicatie met MATIS over deze melding kan via de “identificatie” gebeuren.

De OVAM geeft elke melding die wordt opgeslagen in MATIS een unieke “referentie”. Deze is uniek binnen MATIS.

Bij inkomende meldingen maakt de OVAM een onderscheid tussen nieuwe meldingen (“identificatie” nog niet gekend in MATIS) en correcties van bestaande meldingen (“identificatie” wel reeds gekend in MATIS).

Bij wijzigingen van een bestaande melding worden de gegevens enkel opgeslagen in MATIS als de inhoud van de melding verschilt van de reeds gekende gegevens in MATIS. In het andere geval worden de gegevens niet opgeslagen.

Als een wijziging van een melding in MATIS wordt opgeslagen, wordt een nieuwe “versie” van de melding gecreëerd met een olopend versienummer.

Bij de verwerking van de gegevens van de meldingen en een “request”, worden dezelfde vormvereisten gevalideerd als bij het opladen van CSV-bestanden. Na deze validatie zijn er 3 **mogelijke uitkomsten**:

1. De gegevens van de melding zijn geldig (nieuw of correctie) en de “versie” (inhoud van de melding) is nog niet gekend in MATIS. Dan gebeurt het volgende:
 - de melding wordt **wel** bewaard;
 - deze krijgt een (nieuwe) OVAM referentie. De OVAM-referentie wordt teruggegeven;
 - de volledige melding zoals we ze ontvangen hebben (zie 1.3.3.1) wordt teruggegeven. Deze bevat ook de “identificatie”;
 - het versienummer wordt teruggegeven (“versie” = 1 voor een nieuwe melding, >1 voor een gecorrigeerde melding);
 - een vlag geldig=true wordt teruggegeven;

2. De gegevens van de melding zijn geldig (correctie), en de “versie” (inhoud van de melding) is reeds gekend in ons systeem. Dan gebeurt het volgende:
 - de melding wordt **niet** bewaard;
 - de gekende OVAM referentie van de overeenkomende versie in MATIS wordt teruggegeven;
 - de volledige melding zoals we ze ontvangen hebben wordt teruggegeven. Deze bevat ook de “identificatie”;
 - het gekende versienummer wordt teruggegeven;
 - een vlag geldig=true wordt teruggegeven;

3. De gegevens van de melding zijn ongeldig. Dan gebeurt het volgende:
 - de melding wordt **niet** bewaard;
 - er wordt geen OVAM referentie teruggegeven;
 - de volledige melding zoals we ze ontvangen hebben wordt teruggegeven.
 - er wordt geen gekend versienummer teruggegeven;
 - de foutmeldingen worden teruggegeven;
 - een vlag geldig=false wordt teruggegeven.

In alle 3 mogelijke uitkomsten worden de volledige inhoud van de ontvangen melding teruggegeven zodat u de uitkomst aan de juiste melding kan linken.

Als antwoord op 1 “request” wordt steeds 1 response gestuurd. Deze bestaat uit één “onderdeel” per ontvangen melding ([]-array symbolen in swagger documentatie). Binnen elk “onderdeel” worden de fouten opgelijst per melding. Er zijn 1 of meer fouten mogelijk per ontvangen melding ([]-array symbolen in swagger documentatie).

In de technische documentatie gelden volgende betekenissen:

- “input{” = de volledige melding zoals we ze ontvangen hebben
- “errors” = de lijst van de fouten per melding
- “versie” = het nieuwe versienummer van de melding
- “geldig” = waarde die aangeeft of de melding aan de vormvereisten voldoet of niet

Hieronder vindt u een voorbeeld van een geldig ontvangen melding (uitkomst 1 + 2)

```
[
{
"input": {..de ontvangen gegevens..},
"referentie": "70c67101-21e0-4c30-9ccf-63363f93fa82",
"versie": 1,
"geldig": true
}
]
```

Onderstaande is een voorbeeld van de respons bij een ongeldige melding (uitkomst 3)

```
[
{
"input": {..de ontvangen gegevens..},
"errors": [
"Validation failed: identificatie does not match identificatie.unique[id-duplicate-01]",
"Validation failed: afvalcode does not match afvalcode.allowed[GV]"
],
"geldig": false
}
]
```

6.2.4 Bestaande gegevens over verwerking verwijderen

Op dit moment kan men enkel via de gebruikersinterface meldingen verwijderen. In een volgende versie zal een service ontwikkeld worden waarmee u via de API meldingen kan verwijderen.

Deze gegevens zullen in de MATIS-databank logisch verwijderd worden. Dit betekent dat de gegevens niet meer getoond worden of in analyses gebruikt worden, maar dat er nog steeds een spoor van de initiële melding en de verwijdering in de databank aanwezig is. Dit om fraude of ongeoorloofd gebruik te kunnen opsporen.

6.3 LIJST VAN DE MOGELIJKE FOUTMELDINGEN VIA DE API OF IN HET FOUTENRAPPORT BIJ HET OPLADEN VAN EEN CSV-BESTAND

Foutcode (API)	Boodschap (CSV)
object.notNull	<VELDNAAM> is verplicht
object.isNull	<VELDNAAM> mag niet ingevuld zijn
object.equalTo	<VELDNAAM> moet gelijk zijn aan <VERWACHTE_WAARDE>
object.oneOf	<VELDNAAM> moet 1 uit de volgende lijst zijn: <LIJST_VERWACHTE_WAARDEN>
object.inRange	<VELDNAAM> moet liggen tussen <MINIMUM> en <MAXIMUM> inclusief
container.notEmpty	<VELDNAAM> is verplicht
container.lessThan	<VELDNAAM> moet minder dan <WAARDE> karakters lang zijn
container.lessThanOrEqualTo	<VELDNAAM> mag maximaal <WAARDE> karakters lang zijn
container.greaterThan	<VELDNAAM> moet meer dan <WAARDE> karakters lang zijn
container.greaterThanOrEqualTo	<VELDNAAM> moet minimaal <WAARDE> karakters lang zijn
container.fixedSize	<VELDNAAM> moet exact <WAARDE> karakters lang zijn
charSequence.notBlank	<VELDNAAM> mag niet leeg zijn
charSequence.contains	<VELDNAAM> moet <TEXT> bevatten
charSequence.pattern	<VELDNAAM> moet voldoen aan <REGULAR_EXPRESSION>
charSequence.uuid	<VELDNAAM> moet een geldige UUID waarde zijn
string.string.checkDigit	<VELDNAAM> moet voldoen aan de ISO-7064 regels
number.maxScale.max	<VELDNAAM> mag maximum <AANTAL> cijfers na de komma bevatten
referentie.notfound	Referentie <WAARDE> is onbekend
identificatie.mismatch	Melding met referentie <REFERENTIE> komt niet overeen met de gegeven identificatie <IDENTIFICATIE>
identificatie.unique	Duplicate identificatie <WAARDE>
vestigingsnummer.belgian	Ongeldig Belgisch vestigingsnummer <WAARDE>
btwNummer.belgian	Ongeldig Belgisch BTW nummer <WAARDE>
btwNummer.foreign	Ongeldig buitenlands BTW nummer <WAARDE>
postcode.belgian	Ongeldige Belgische postcode <WAARDE>
postcode.allowed	Uw organisatie mag geen meldingen doen voor oorsprong <WAARDE>
periode.jaar	Ongeldig jaar <WAARDE>
periode.maand	Ongeldige maand <WAARDE>
periode.dag	Ongeldige datum <WAARDE>

periode.unknownUnit	De waarde van de periode <PERIODE_WAARDE> is niet te valideren omwille van een ongeldige eenheid <PERIODE_EENHEID>
afvalcode.allowed	Uw organisatie mag geen meldingen doen voor dit materiaal <WAARDE>
materiaal.code.xor	Een melding kan alleen ofwel een euralcode ofwel een materiaalcode hebben, nooit beiden
materiaal.code.bestemming.combination	Type bestemming <WAARDE> is enkel van toepassing voor materiaalcodes en niet voor euralcodes
materiaalcode.format	Ongeldige materiaalcode <WAARDE>
euralcode.format	Ongeldige euralcode <WAARDE>
tonnage.format	Ongeldig tonnage <WAARDE>
trader.registered	Het BTW-nummer <WAARDE> komt niet voor in het register van geregistreerde en geschorste traders door de OVAM
land.belgie	<VELDNAAM> moet een 2-letterige landcode zijn (ISO-norm), voor een Belgische bestemming is dit BE
no.access	U heeft geen toegang tot deze gegevens
organisatie.ha_notallowed	Deze organisatie is bij ons niet geautoriseerd als een organisatie die meldingen voor MATIS doet

7 VOORBEELDEN EN SPECIFIEKE SITUATIES

7.1 INSTALLATIES VOOR VERGISTING, BIOGAS EN COMPOSTERING

Bij type melding 'IN' melden deze installaties de volgende inkomende stromen:

- Alle afvalstoffen zoals, gft, groenafval, tuinafval, stromen van de voedingsindustrie of van landbouwproductie ...

Mest en energiegewassen die gebruikt worden in een vergistings- of biogasinstallatie worden niet opgenomen in de MATIS-melding.

Bij type melding 'UIT' melden deze installaties de volgende uitgaande stromen:

- Alle afvalstoffen zoals restafval, verpakkingsafval, materiaal van ontpakking, enz. Ook eventuele residu's zoals het restafval van de zeefbocht bij vergisters, metalen en zeefoverloop bij composteringsinstallaties, enz.
 - o In het veld VERWERKING – INPUT IN RECYCLAGE wordt de tekst 'Residu' opgenomen voor afvalstromen die niet meegerekend kunnen worden als gerecycleerd materiaal. Het gaat dan bijvoorbeeld om het restafval van de zeefbocht bij vergisters, metalen die uit het afval gehaald worden, de zeefoverloop bij composteringsinstallaties, materiaal van ontpakking, enz. Het gaat niet om afvalstoffen van personeel, administratie, onderhoud van machines, gebouwen of verbouwingen, enz.
- Compost en digestaat worden gemeld als materiaal met een materiaalcode (M01.04, M01.05, M01.14 of M01.15) met bestemmingstype 'Dispers gebruik' zonder detailgegevens van de bedrijven waar het naar toe gaat. Deze informatie wordt immers nauwkeurig bijgehouden door de Mestbank. U kan in MATIS het totale tonnage compost zoals aangegeven bij de Mestbank in één melding gesommeerd opnemen. En daarnaast één melding met het totale tonnage digestaat.

Effluent en water dat geloosd wordt in riool- of oppervlaktewater wordt niet afgevoerd naar een ander bedrijf en moet niet gemeld worden.

7.2 INTERNE STROMEN: ENKELE VOORBEELDEN

Lees ook paragraaf 5.1 Type melding.

Voorbeeld 1: Eigen houtafval dat ter plaatse op de vestiging verbrand wordt

Deze hoeveelheid houtafval wordt gemeld met type melding 'INTERN' en verwerkingswijze 'verbranden met energierecuperatie'.

Voorbeeld 2: Combinatie van papiersortering en -recyclage (papierproductie)

Bij dit voorbeeld zijn er zowel inkomende afvalstromen, interne stromen als uitgaande afvalstromen.

- IN: afval dat van buitenaf toekomt op de site
 - ▶ ingezameld papier- en kartonafval met verwerkingswijze 'sorteren'
 - ▶ uitgesorteerd papierafval dat rechtstreeks in de pulper (input in de recyclagehandeling) gaat met verwerkingswijze 'recyclage'
 - ▶ zuiver papierafval van drukkerijen dat rechtstreeks in de pulper gaat met verwerkingswijze 'recyclage'
- INTERN: het 'eigen' afval dat naar verbranden of storten of input in de recyclagehandeling gaat op dezelfde site
 - ▶ papierafval dat op de eigen vestiging uitgesorteerd werd en in de pulper gaat. Verwerkingswijze is 'recyclage'.
- UIT: wat de site verlaat
 - ▶ bv. ontinkingslib, metaal, kunststoffen ...

Voorbeeld 3: Combinatie van verbrandingsoven, asbehandelingsinstallatie en stortplaats

Ook bij dit voorbeeld zijn er zowel inkomende afvalstromen, interne stromen als uitgaande afvalstromen.

- IN: afval dat van buitenaf toekomt op de site
 - ▶ met verwerkingswijze verbranden, als het meteen in de oven gaat zonder voorbehandeling
 - ▶ met verwerkingswijze storten, als het recht naar de stortplaats gaat zonder behandeling
 - ▶ met verwerkingswijze andere voorbehandeling, als het recht naar de asbehandeling gaat vb assen van anderen
- INTERN: het 'eigen' afval dat naar verbranden of storten of input in de recyclagehandeling gaat op dezelfde site
 - ▶ bv. output van de asbehandeling die gestort wordt
- UIT: wat de site verlaat
 - ▶ bv. het residu van de asbehandeling

8 JURIDISCHE BASIS

[Artikel 7.1.3](#) van het VLAREMA geeft aan de OVAM de mogelijkheid om afvalstoffen- en materiaalgegevens op te vragen bij onder andere de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar (IHM) en de inrichtingen voor het verwerken van afvalstoffen.

De meeste gegevens bevroegd in MATIS worden bijgehouden in de registers van afvalstoffen en grondstoffen, zoals bepaald in [artikel 7.2.1.2](#) en [artikel 7.2.2.2](#) van het VLAREMA.

De OVAM voorziet in 2022 meer duidelijkheid te scheppen over de MATIS-bevraging in de wetgeving voor alle betrokken actoren. De OVAM zal hiervoor een ontwerp wijziging van de VLAREMA neerleggen bij het kabinet van de minister van leefmilieu met de vraag om deze wijziging op niveau Vlaamse regering door te voeren.

Ook zullen de technische specificaties in verband met de uitwisseling van gegevens opgenomen worden in een standaardprocedure en vastgelegd worden in een ministerieel besluit, zoals bepaald in [artikel 7.2.3.2](#) van het VLAREMA. Met andere woorden, het uitwisselingsformaat voor MATIS zal op die manier wettelijk verankerd worden.

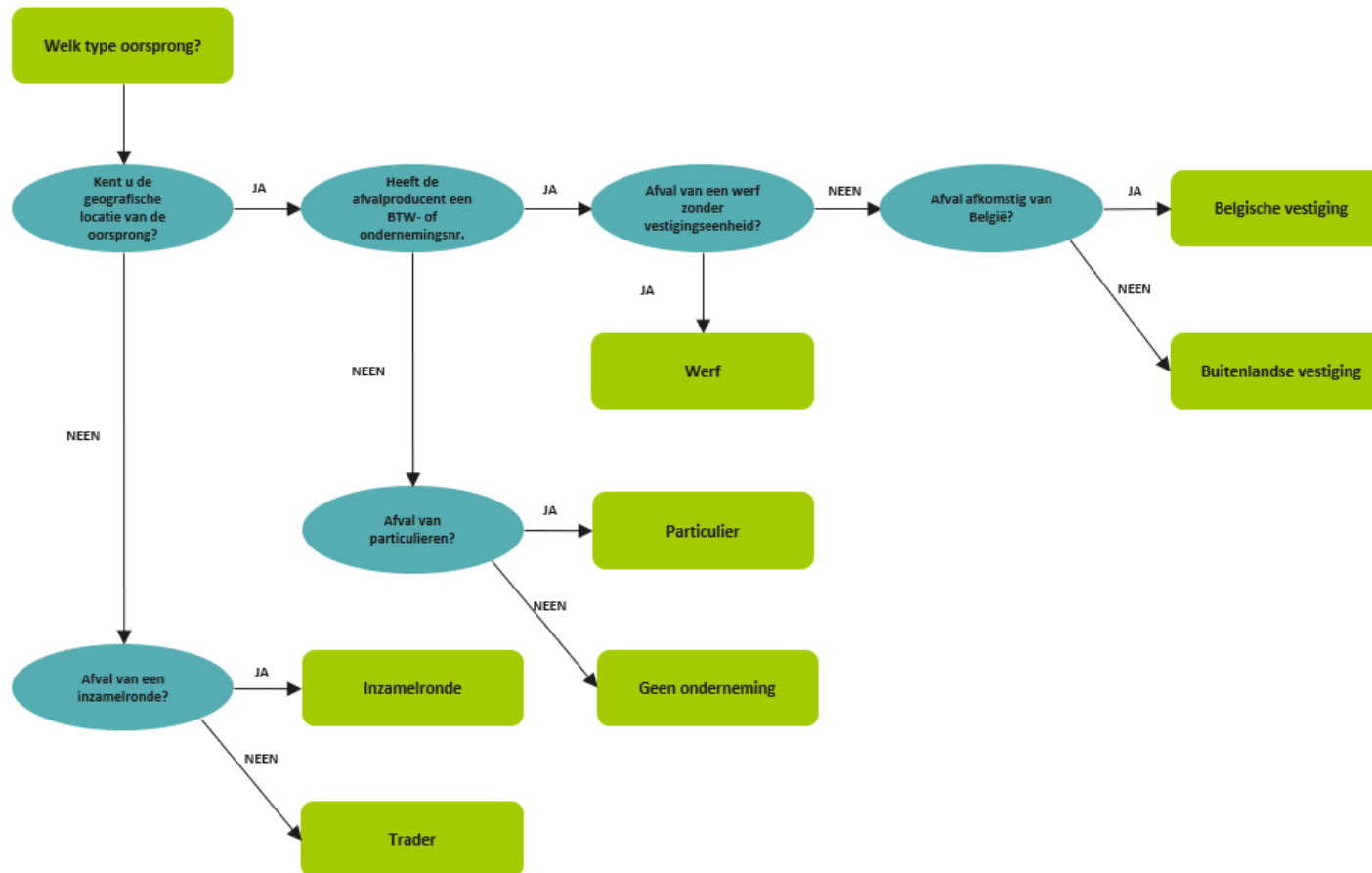
9 MEER INFORMATIE EN VRAGEN?

Als u meer informatie zoekt, neem een kijkje op de OVAM-webpagina voor MATIS: ovam.vlaanderen.be/matis. Hier vindt u ook de laatste versie van deze handleiding.

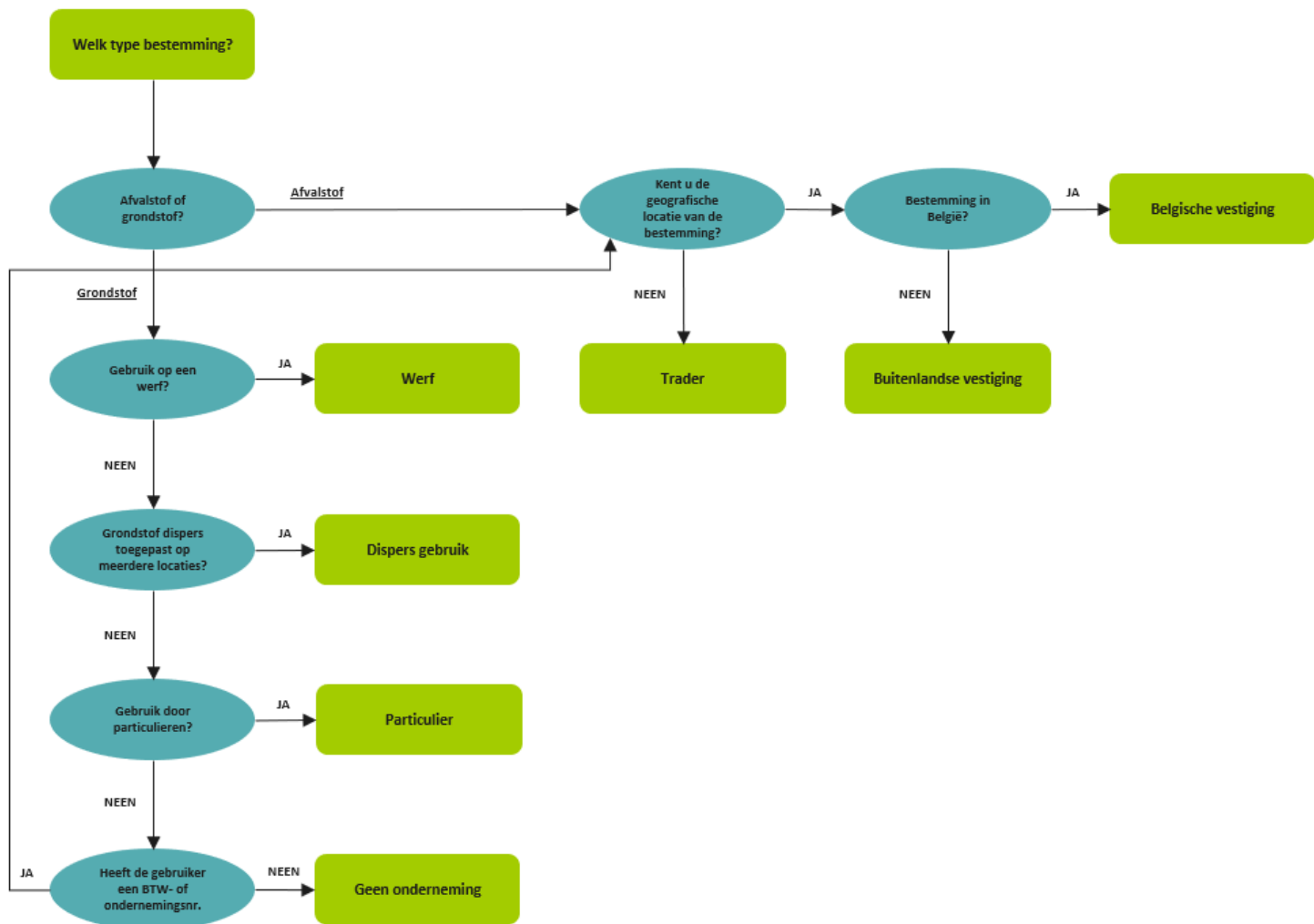
Indien u specifieke vragen heeft, neem contact op met de OVAM via het [MATIS contactformulier](#).

Schrijf u in voor de digitale MATIS nieuwsbrief via deze link en blijf op de hoogte van de laatste ontwikkelingen: [MATIS nieuwsbrief](#).

Bijlage 1. Stroomschema type oorsprong/bestemming

////////////////////////////////////

////////////////////////////////////

